Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

PREGLED PONUDBE IZOBRAŽEVANJA IN UČENJA ODRASLIH V SLOVENIJI 2022/2023

Analiza in zaključno poročilo

KAM PO ZNANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Naloga:
Pregled dejavnosti, dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih (Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji 2022/2023)

Nosilec naloge:
Andragoški center Slovenije

Odgovorna oseba:
Erika Brenk

Jezikovni pregled:
Ana Peklenik

Kraj in datum izdaje:
Ljubljana, december 2022

Nalogo financira:
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Kazalo vsebine

1. Uvod ... 1
2. Aktivnosti za pripravo Pregleda izobraževanja in učenja odraslih ... 2
3. Informacijska podpora ... 4
4. Promocija portala Kam po znanje ... 5
5. Analiza izobraževalne ponudbe odraslih ... 8
5.1 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po regijah ... 9
5.2 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po občinah ... 11
5.3 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po vrstah ustanov ... 12
5.4 Programi izobraževanja in učenja po regijah ... 14
5.5 Programi izobraževanja in učenja po občinah ... 15
5.6 Programi izobraževanja in učenja po vrstah izobraževanja ... 16
5.7 Programi izobraževanja in učenja po vsebinah ... 19
5.8 Izobraževalna ponudba za pridobitev spretnosti za življenje ... 20
5.8.1 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti ... 21
5.8.2 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti ... 23
5.8.3 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje ... 25
5.8.4 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje ... 27
5.9 Izobraževalna ponudba po ciljnih skupinah ... 29
6. Zaključek ... 31

1. Uvod

Soočanje z velikimi družbenimi, tehnološkimi in globalnimi spremembami od nas zahteva nova znanja, spretnosti in veščine. Znanje, pridobljeno v formalnem izobraževanju, ne zadošča več niti posamezniku niti sodobni družbi. Da bi postali družba, ki se zna spopasti s spremembami in novimi izzivi, moramo nenehno pridobivati novo znanje in krepiti spretnosti. To je postalo pomembnejše kot kadarkoli prej. V vse kompleksnejšem svetu se je treba učiti in delovati učinkoviteje, hitreje in spretneje. Le s celostnim in vseživljenjskim pristopom k pridobivanju znanja in spretnosti, ki poleg formalnega vključuje tudi neformalno in priložnostno (izkustveno) učenje, se bomo lahko spopadali z novimi izzivi ter se lažje odzivali nanje.

Ozaveščanje o pomenu izobraževanja in učenja skozi celo življenje ter informiranje o možnostih in priložnostih za pridobivanje in krepitev znanj in spretnosti sta pomembna in vplivata na vključenost odraslih v izobraževanje in učenje. S tem namenom na Andragoškem centru Slovenije pripravljamo pregled ponudbe izobraževanja in učenja odraslih, ki ga objavimo na nacionalnem portalu Kam po znanje.[1] Ta na enem mestu združuje informacije o ustanovah in njihovih programih formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja, obiskovalci portala pa lahko dobijo tudi druge informacije o priložnostih za pridobivanje znanja in brezplačne svetovalne pomoči, če jo potrebujejo.

Portal je namenjen seznanjanju in informiranju najširše in strokovne javnosti o možnostih za pridobivanje novega znanja, spretnosti in veščin, motiviranju potencialni učečih se odraslih za vključitev, še zlasti tistih z nizko stopnjo izobrazbe in neustreznimi spretnostmi, hkrati pa tudi dodatno promovira izvajalce izobraževanja ter njihovo izobraževalno ponudbo.

V letu 2022 so na portalu svojo izobraževalno ponudbo predstavile raznovrstne ustanove. V poročevalskem obdobju je 267 ustanov objavilo 3.700 programov formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle, objave pa redno dopolnjujejo. Svojo izobraževalno ponudbo so predstavile srednje šole, ki poleg mladine izobražujejo tudi odrasle, zasebne ustanove in zasebne šole za izobraževanje odraslih, ljudske univerze, društva in zveze društev, zavodi, knjižnice, muzeji, galerije, inštituti, zbornice, razvojne agencije, skladi in fundacije ter številne druge ustanove za izobraževanje in učenje odraslih.

Tudi v letu 2022 je bila ta naloga povezana s projektom EPUO 2022–2023. To je portalu omogočilo dodaten razvoj in prepoznavnost ter izboljšanje njegove kakovosti po tehnični in komunikacijski strani. V okviru projekta EPUO smo v tem letu pozornost namenili štirim od osmih spretnostim za življenje, in sicer zelenim spretnostim, spretnostim za zdravo življenje, digitalnim spretnostim, spretnostim za kulturno življenje. Predstavili smo jih na novi podstrani portala Kam po znanje. Opredelili smo vsebine, dodali videopredstavitve, citate ter iskalnik, kjer je možno po različnih kriterijih iskanje izvajalca in program za posamezno spretnost. Analizirali smo izobraževalno ponudbo za vsako od teh spretnosti, ki smo jo opredelili na podlagi nacionalne klasifikacije sistema izobraževanja in usposabljanja KLASIUS, in sicer Klasifikaciji področij aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-P-16), in jo predstavili v letnem poročilu.

[1] V LDN ACS: Pregled dejavnosti, dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih

Poleg izobraževalne ponudbe smo na portalu redno objavljali tudi aktualne novice in obvestila o dogajanju v izobraževanju odraslih, videopredstavitve ustanov in izobraževalnih programov ter zgodbe učečih se odraslih, ki so nam zaupali svoje poglede in pozitivne izkušnje z vključitvijo v izobraževanje in učenje.

Portal ni bil namenjen zgolj najširši javnosti. Uporabljali so ga tudi delodajalci in kadrovski delavci, ki so iskali programe usposabljanj in izpopolnjevanj za svoje zaposlene. Zbrane informacije o izobraževanju in učenju na nacionalni ravni so bile uporabne tudi pri informiranju in svetovanju drugih odraslih. Informacije, zbrane na portalu, je uporabljala politična in druga strokovna javnost pri sistemskih in strokovnih odločitvah na področju izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja. Te informacije so pomembna podlaga spremljanju in uresničevanju Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji. Bogato ponudbo programov spopolnjevanja in izpopolnjevanja so lahko našli tudi izobraževalci odraslih za svoj profesionalni in osebni razvoj.

Zbrani podatki so bili nepogrešljiv vir podatkov za ažuriranje in dopolnjevanje baz podatkov o ustanovah, ki izvajajo izobraževanje odraslih (npr. za centralni register ACS in Statistični urad RS), ter o izobraževalnih programih na področju formalnega, zlasti pa neformalnega izobraževanja odraslih. Podatki in njihove analize so bili pogosto uporabljeni pri analitično-raziskovalni dejavnosti v izobraževanju odraslih.

K večji informiranosti in ozaveščenosti javnosti o možnostih izobraževanja in učenja je pripomogla tudi nova stran Kam po znanje na Facebooku. Ta medij je pritegnil veliko pozornost obiskovalcev pa tudi nove izvajalce, ki so želeli predstaviti svojo ponudbo. Tu smo promovirali zanimive učne priložnosti izvajalcev izobraževanja odraslih ter s tem pritegnili ne le širšo javnost, temveč tudi nove ponudnike izobraževanja. Obsežna promocija portala je potekala tudi po drugih komunikacijskih kanalih ACS.

V nadaljevanju zaključnega poročila predstavljamo analizo izobraževalne ponudbe, zbrane do konca leta 2022. Končno poročilo s ključnimi izsledki analizirane ponudbe izobraževanja in učenja odraslih smo objavili v Digitalni bralnici na spletni strani ACS ter na spletni strani Kam po znanje.

2. Aktivnosti za pripravo Pregleda izobraževanja in učenja odraslih

V letu 2022 smo nadaljevali s prenovo portala v okviru projekta EPUO 2022–2023. Za dodatne tehnične rešitve je skrbelo podjetje ISA.IT. To je zajemalo predvsem dodatno filtriranje in prikaz podatkov po različnih kriterijih. Za nove oblikovalske rešitve pa smo se dogovorili z oblikovalko Lariso Hercog. Nadgradnja portala je omogočila dodaten razvoj in prepoznavnost ter izboljšanje njegove kakovosti po tehničnem in komunikacijskem vidiku.

Ob koncu leta smo portal nadgradili še z novo podstranjo. Predstavili smo izobraževalno ponudbo za pridobitev spretnosti za življenje. Pozornost smo namenili štirim kategorijam spretnosti za življenje, in sicer zelenim spretnostim, spretnostim za zdravo življenje, digitalnim spretnostim, spretnostim za kulturno življenje.

V sodelovanju z mag. Majo Novak iz podjetja We4You, Zavoda za izobraževanje, smo nadaljevali tudi s pripravo komunikacijske strategije za večjo in učinkovitejšo promocijo portala. Podrobneje smo opredeli odnose med ciljnimi skupinami, sporočili, kanali in drugimi aktivnostmi.

V začetku aprila smo se dogovorili za pripravo aplikacije za vnos podatkov za novo sezono. Ob koncu aprila smo izpeljali prenos podatkov iz stare v novo sezono ter pripravili aplikacijo za vnos novih podatkov. Junija smo prvič povabili izvajalce izobraževanja in učenja odraslih k objavi oziroma posodobitvi njihove ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle ter na portalu sproti objavljali novosti.

Vabljenje izvajalcev izobraževanja k predstavitvi svoje izobraževalne ponudbe na portalu je najpogosteje potekalo po elektronski pošti (junija, septembra, novembra 2022). Obveščali smo jih tudi po telefonu, različnih komunikacijskih kanalih ACS (e-Novičke, FB strani ACS in FB strani Kam po znanje, spletne strani ACS, ACS in osebni profil LinkedIn), ter preko drugih komunikacijskih kanalov (e-platforme EPALE, novic Eurydice, portala CNVOS in drugih).

Povezali smo se z Ministrstvom za kulturo, Združenjem splošnih knjižnic, CMEPIUS, Centrom RS za poklicno izobraževanje, Javnim štipendijskim, razvojnim, invalidskim in preživninskim skladom, Zavodom RS za zaposlovanje, Obrtno-podjetniško zbornico, četrtnimi skupnosti Mestne občine Ljubljana, mrežo NVO in drugimi ustanovami ter jih prosili, da o možnosti brezplačne predstavitve na portalu obvestijo svojo mrežo ustanov.

KAM PO ZNANJE

Do konca leta 2022 je bilo na portalu predstavljenih 267 izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih in 3.700 programov izobraževanja in učenja ter drugih dejavnosti za odrasle. Izvajalci so objave o svoji izobraževalni ponudbi po spletu redno posodabljali in dopolnjevali.

Tudi letos smo od Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) pridobili podatke o izvajalcih programov osnovne šole za odrasle ter srednjega izrednega izobraževanja za odrasle za šolsko leto 2022/2023. Če še niso bili objavljeni na portalu, smo to uredili.

Poleg ponudbe izobraževanja in učenja različnih izvajalcev po Sloveniji so uporabniki portala lahko dobili tudi informacije o dogodkih in dosežkih v izobraževanju odraslih ter druge informacije o možnostih izobraževanja in učenja, ki smo jih sproti objavljali in posodabljali.

V spletni rubriki Zgodbe o uspehu smo predstavili navdihujoče videozgodbe udeležencev izobraževanja in učenja, ki tudi druge nagovarjajo in spodbujajo k vključitvi v izobraževanje.

V rubriki Kotiček EPALE – znanja za izobraževalce odraslih smo iz celotne izobraževalne ponudbe izpostavili tiste programe usposabljanja in spopolnjevanja, ki so namenjeni izobraževalcem odraslih za njihov nadaljnji strokovni in osebni razvoj. Rubriko smo redno posodabljali, tako da je bilo v poročevalskem obdobju v kotičku EPALE izpostavljenih 126 programov za usposabljanje in spopolnjevanje izobraževalcev odraslih. Te vsebine so predstavljene tudi na e-platformi EPALE, zato da je zagotovljeno medsebojno promoviranje. V poročevalskem obdobju smo o Kam po znanje v EPALE objavili 3 novice.

Po elektronski pošti in telefonu smo odgovarjali na števila prejeta vprašanja o izobraževalni ponudbi ter možnostih izobraževanja in učenja. Pri tem smo sodelovali tudi s Središčem za svetovanje in

vrednotenje na ACS. O izobraževalni ponudbi na nacionalni ravni smo redno obveščali strokovne delavce v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih po Sloveniji – Središčih ISIO. Izobraževalna ponudba, zbrana na enem mestu, predstavlja pomembno podporo njihovi informativno-svetovalni dejavnosti.

Zbrana izobraževalna ponudba različnih ustanov je bila pomemben vir informacij tudi za strokovna dela na področju izobraževanja odraslih. V te namene smo redno pripravljali poizvedbe in izvoze ter dodatne analize podatkov o izvajalcih izobraževanja odraslih ter ponudbi izobraževanja in učenja.

Zanimanje za uporabo portala Kam po znanje pri iskanju informacij o možnostih izobraževanja in učenja se je v letu 2022 bistveno povečalo. V obdobju enega leta je imel portal približno 10.000 obiskov.

3. Informacijska podpora

V okviru projekta EPUO za obdobje 2022–2023 smo nadaljevali z nadgradnjo informacijskega sistema za pripravo pregleda ponudbe izobraževanja odraslih. Omogočila je dodatni razvoj in prepoznavnost portala ter izboljšanje kakovosti v tehničnem in komunikacijskem smislu ter prispevala k dodatni uporabnosti portala ter izboljšavi komunikacije med ponudbo in povpraševanjem.

Tehnična nadgradnja je zajela modul za spletni vnos podatkov (ANAI) ter spletno stran portala Kam po znanje (ANAK). Poleg tehnične nadgradnje smo vnesli tudi dodatne oblikovalske rešitve naslovne strani in posameznih podstrani. Dodali smo dodatne grafične podlage in elemente (fotografije, ikone, grafe), kar je dodatno prispevalo k večji preglednosti in uporabnosti portala ter njenem sodobnejšem izgledu. Omogočili smo, da so izvajalci lahko na portalu objavili tudi svoje videe in druge vsebine, kar je imelo za njihovo predstavitev dodano vrednost.

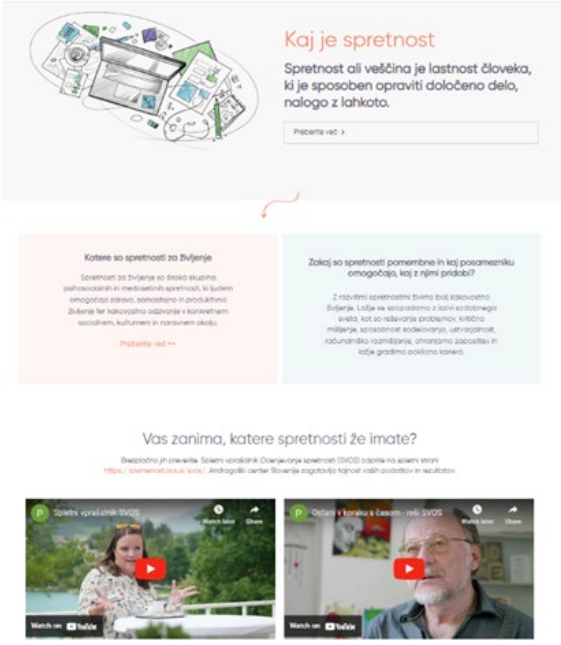

Na portalu smo dodali novo podstran, ki smo jo namenili spretnostim za življenje. Pozornost smo namenili štirim spretnostim za življenje, in sicer zelenim spretnostim, spretnostim za zdravo življenje, digitalnim spretnostim, spretnostim za kulturno življenje.

Na delavnici Strategija za enostavno planiranje in uspešno promocijo dogodkov (15. 12.), ki jo je vodila mag. Maja Novak, smo opredelili strukturo nove podstrani. Za tehnično realizacijo smo se dogovorili z ISA.IT, za oblikovno z oblikovalcema Lariso Hercog in Mitjo Bokunom, pri vsebinah pa smo sodelovali z mag. Majo Novak.

Dodali smo vsebine, videopredstavitve, citate ter opredelili vsebinska področja iz ponudbe izobraževanja in učenja za posamezno spretnost, po katerih je možno iz celotne izobraževalne ponudbe poiskati izvajalca izobraževanja in izobraževalni program za posamezno spretnost. Iz celotne ponudbe izobraževanja in učenja smo izpostavili vsebinska področja za posamezno spretnost (po KLASIUS-P-16) ter analizirali stanje ponudbe izobraževanja za posamezno spretnost za življenje.

4. Promocija portala Kam po znanje

Promocija portala ter stalno ozaveščanje o pomenu izobraževanja in vseživljenjskega učenja predstavljata pomemben del naloge. Usmerjena sta bila v ozaveščanje in informiranje najširše javnosti o možnostih in priložnostih za izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe poklicnega dela ter osebni razvoj, pa tudi strokovne javnosti kot pomemben vir informacij o izobraževalni ponudbi, ki je uporaben pri njihovem strokovnem delu na področju informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih, pri analitično-raziskovalni dejavnosti ter pri sistemskih odločitvah na področju izobraževanja in učenja odraslih. Strokovni javnosti je bila namenjena tudi spletna rubrika Kotiček EPALE – znanja za izobraževalce odraslih, kjer so predstavljena aktualna usposabljanja in spopolnjevanja za nadaljnji strokovni in osebni razvoj izobraževalcem odraslih.

V letu 2022 smo nadaljevali s pripravo komunikacijske strategije za promocijo portala, ki smo jo začrtali že v letu 2021 in s katero smo podrobneje opredeli odnose med ciljnimi skupinami, sporočili, kanali in drugimi promocijskimi aktivnostmi. V ta namen smo se udeležili tudi delavnice Strategija za enostavno planiranje in uspešno promocijo dogodkov, nova znanja pa prenašali tudi v prakso.

Promocijske dejavnosti so potekale vse leto, intenzivneje pa v času vpisov v izobraževanje, ko je bilo povpraševanje po izobraževanju in učenju še večje. Te dejavnosti so zajemale predstavitve, pisanje promocijskih in informativnih člankov ter obvestil v različnih medijih in komunikacijskih kanalih ACS.

Februarja smo odprli nov profil Kam po znanje na Facebooku. Tu smo promovirali zanimive učne priložnosti različnih izvajalcev izobraževanja odraslih ter s tem pritegnili ne le širšo javnost, temveč tudi nove ponudnike izobraževanja. Do konca leta smo dodali ali delili 141 objav.

Portal smo promovirali tudi na spletni strani Andragoškega centra Slovenije (ACS) in na različnih družbenih omrežjih ACS. Številne objave so bile na FB ACS (tudi plačani objavi februarja in septembra), FB TVU, Twitterju ACS in TVU, Instagramu TVU, LinkedIn profilu ACS.

Intenzivna promocija je potekala tudi na osebnem profilu LinkedIn, kjer je bilo 17 objav o portalu Kam po znanje. Poleg promocijskih objav smo tu objavili tudi anketo ter dva kratka predstavitvena videa (prvi, drugi).

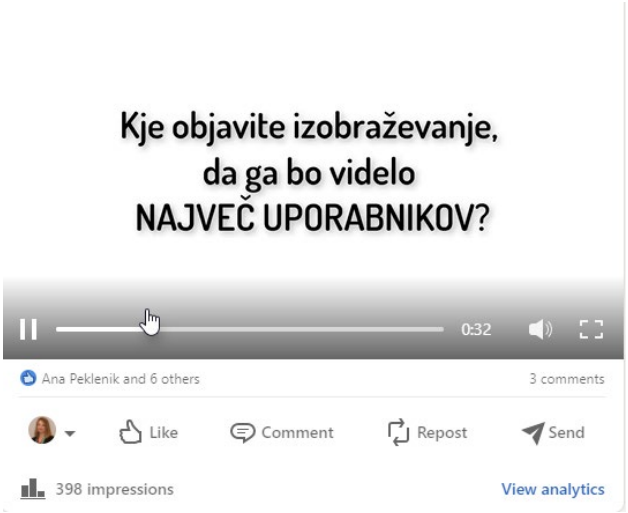

O portalu smo pisali v slovenske e-Novičke. Pripravili smo naslednje prispevke: Ponudba izobraževanja in učenja za odrasle v Sloveniji v 2021/2022, 18. 2.; Postanite še prepoznavnejši v javnosti, 14. 3.; Prenovljeni portal kam po znanje vabi k promoviranju programov izobraževanja in učenja, 13. 6.; Priložnosti za učenje in s tem osebnostno rast je veliko, 14. 9.

Portal smo prestavljali tudi strokovni javnosti na spletni platformi za učenje odraslih EPALE. Objavili smo naslednje prispevke: Predstavljena ponudba programov izobraževanja, usposabljanja in učenja odraslih, 23. 2.; Vabimo k promoviranju programov izobraževanja in učenja odraslih, 16. 6.; Priložnosti za učenje je res veliko, 21. 9. Portal smo promovirali tudi na FB EPALE (2 objavi).

Prispevek o digitalni pismenosti in izobraževalni ponudbi s tega področja avtoric mag. Estere Možina in Erike Brenk z naslovom Izobraževanje odraslih za življenje v digitalni pokrajini smo objavili v reviji Računalniške novice 25. 8. Prispevek je bil promoviran tudi na družbenih omrežjih Računalniških novic, in sicer FB, Twiterju in na LinkedInu.

Portal je bil tudi letos predstavljen v časopisu INFO – Svetujemo za znanje 2022/23, ki vsebuje aktualne informacije o različnih možnostih izobraževanja in učenja odraslih. O portalu kot stičišču informacij na enem mestu smo redno seznanjali in informirali tudi strokovne delavce v informativno-svetovalni dejavnosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih po Sloveniji – Središčih ISIO.

Po različnih komunikacijskih kanalih so o portalu poročale tudi druge ustanove. Povezali smo se z Ministrstvom za kulturo, Združenjem splošnih knjižnic, CMEPIUS, Centrom RS za poklicno izobraževanje, Javnim štipendijskim, razvojnim, invalidskim in preživninskim skladom, Zavodom RS za zaposlovanje, Obrtno-podjetniško zbornico, četrtnimi skupnosti Mestne občine Ljubljana, mrežo NVO in drugimi ustanovami ter jih prosili, naj o zbrani izobraževalni ponudbo na portalu obvestijo svojo javnost.

Objave o portalu so bile na spletnih straneh in portalih različnih ustanov, med drugim na portalu Eurydice, CNVOS, na portalu slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si, na portalu Info za tujce, na forumu Mladi učitelj in drugih.

Zavod RS za zaposlovanje je v javnem povabilu za pridobitev subvencije za zaposlitev mladih Hitrejši vstop mladih na trg dela portal Kam po znanje navedel kot nacionalni portal o možnostih usposabljanja. V tem obdobju je obiskanost portala še posebej narasla. Prejeli smo številna vprašanja od delodajalcev in kadrovskih delavcev o ponudbi različnih usposabljanj za mlade, ki so jih zaposlili, in njihove mentorje.

Preko različnih družbenih omrežij smo pozivali izvajalce usposabljanj, naj na portal vpišejo usposabljanja, namenjena zaposlenim mladim ter njihovim mentorjem.

Na različnih dogodkih smo portal promovirali tudi s **promocijskim letakom Kam po znanje**. Ta je bil uporaben za vse, ki niso spretni z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

Pripravili smo novo **stojalo Kam po znanje**, ki smo ga uporabili kot dodatno promocijo portala na različnih strokovnih dogodkih po Sloveniji.

Portal smo predstavili obiskovalcem Festivala za tretje življenjsko obdobje 2022 v Cankarjevem domu v Ljubljani 27.–29. 9., kjer smo jim predstavili različne izobraževalne možnosti, ki so jih zanimale, in jim pokazali iskanje izobraževanj na portalu. Promovirali smo ga tudi na Letnem posvetu o izobraževanju odraslih 25.–26. 10. v Portorožu, kjer smo poudarili njegovo uporabnost pri delu strokovnih delavcev na področju izobraževanja odraslih, ter na štirih forumih projekta EPUO 2022/2023.

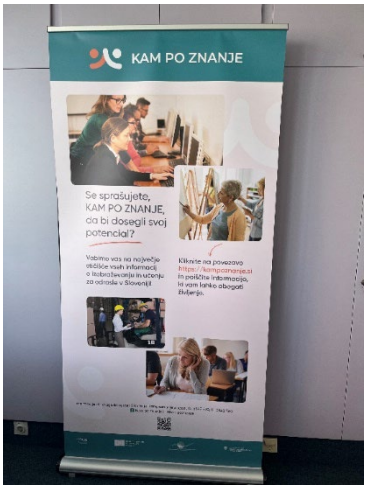

5. Analiza izobraževalne ponudbe odraslih

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analizirane ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle, objavljene na spletnem portalu Kam po znanje do konca leta 2022. V analizo so zajete ustanove, ki izvajajo programe formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle, in so na portalu prostovoljno predstavile svojo izobraževalno ponudbo.

Odziv ustanov na vabila, naj na portalu prestavijo svojo izobraževalno ponudbo, je bil večji kot pretekla leta. Do konca leta 2022 je na portalu **267 ustanov** predstavilo **3.700 programov formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle** (glej grafa 1 in 2). V letošnjem letu beležimo tudi številne nove ustanove, ki so se predstavile prvič. Izvajalci izobraževanja svojo predstavljeno izobraževalno ponudbo redno posodabljajo in dopolnjujejo, zato se kazalnika število izvajalcev izobraževanja in učenja ter število programov izobraževanja in usposabljanja, predstavljena v spodnjih grafih, stalno spreminjata.

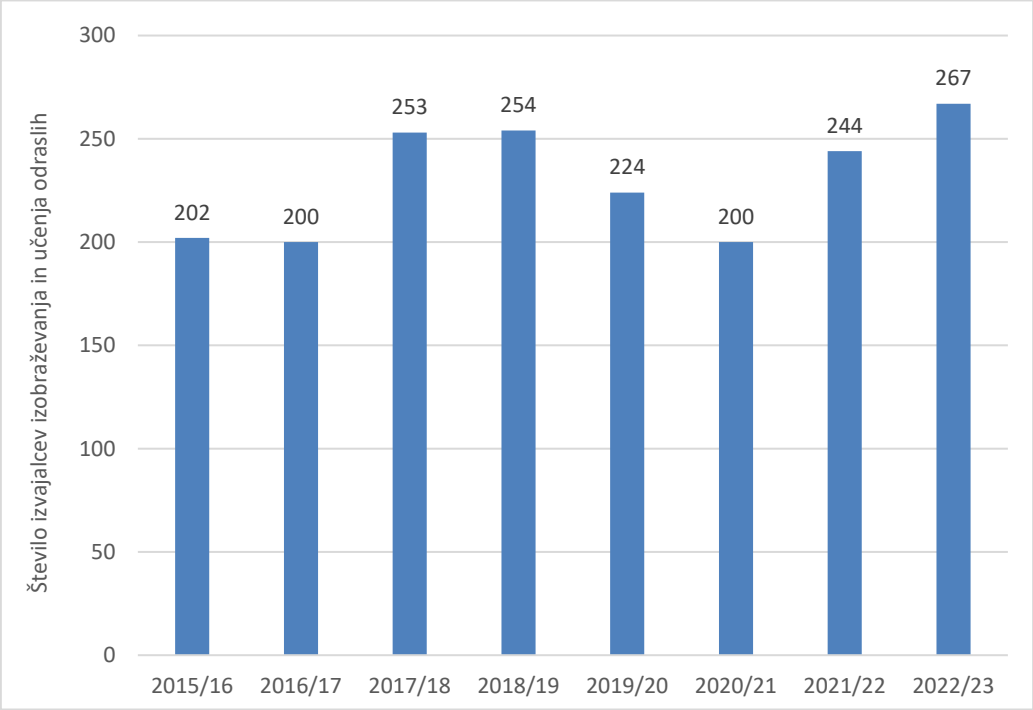

Graf 1: Število izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih po letih

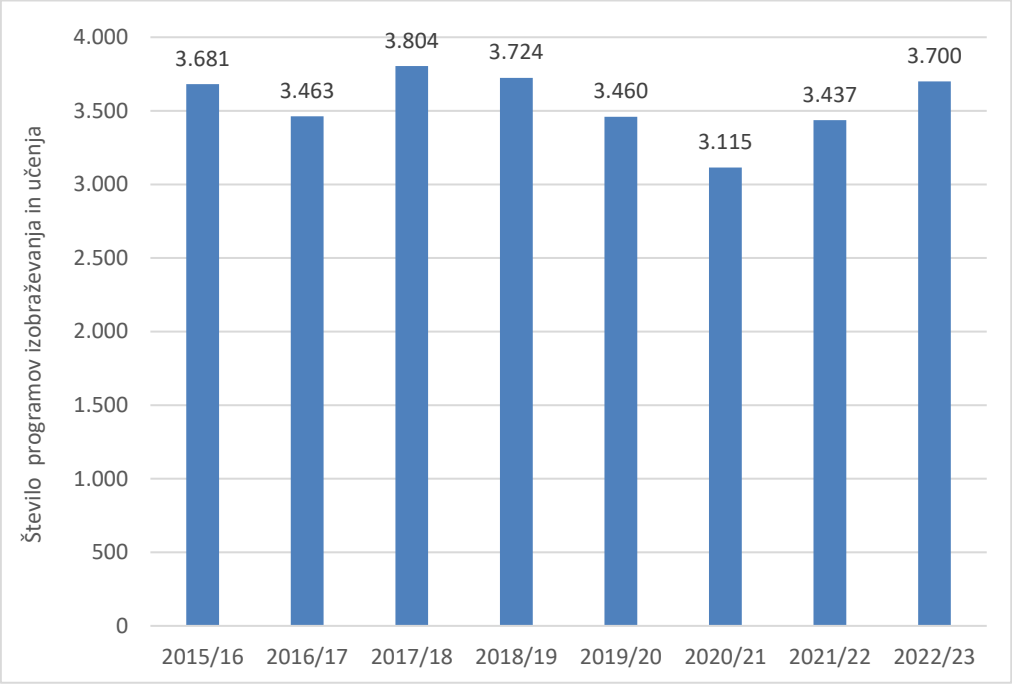

Graf 2: Število izobraževalnih programov za odrasle po letih

5.1 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po regijah

Na portalu je predstavljena izobraževalna ponudba izvajalcev izobraževanja in učenja v vseh dvanajstih slovenskih regijah. V sicer precej raznoliki izvajalski ponudbi po državi pa ponovno lahko opazimo velike regionalne razlike v številu ponudnikov izobraževanja in učenja za odrasle.

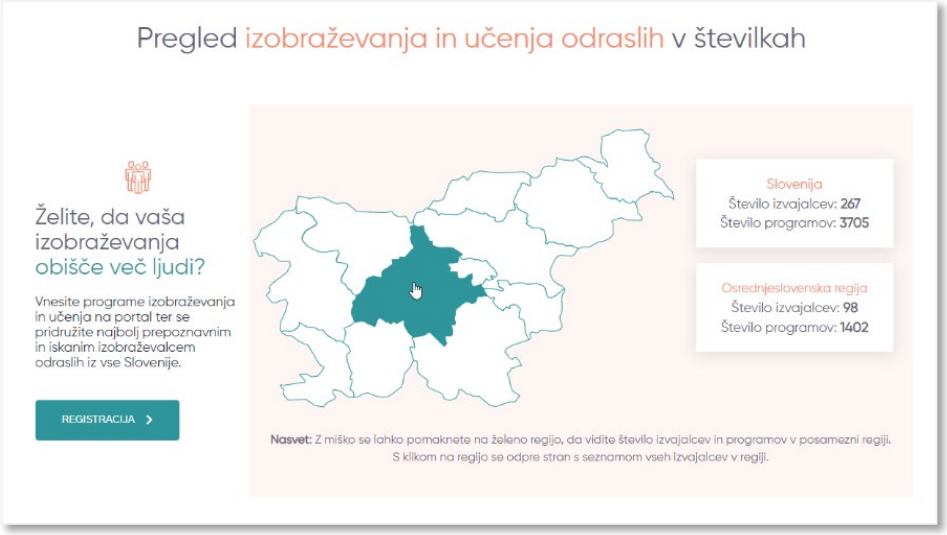

Največ izvajalcev izobraževanja odraslih je bilo tudi letos iz osrednjeslovenske regije. V primerjavi z lanskim letom se je število izvajalcev v tej regiji še povečalo (v letu 2021 85 izvajalcev, v letu 2022 98). Velika ponudba izvajalcev izobraževanja in učenja za odrasle odraslih v tej regiji je pričakovana, saj je tudi povpraševaje po izobraževanju in učenju odraslih tu zelo veliko. Manj možnosti izbire izvajalca

izobraževanja in učenja v lokalnem okolju imajo odrasli v drugih regijah, kjer je ponudba precej manjša (glej graf 3).

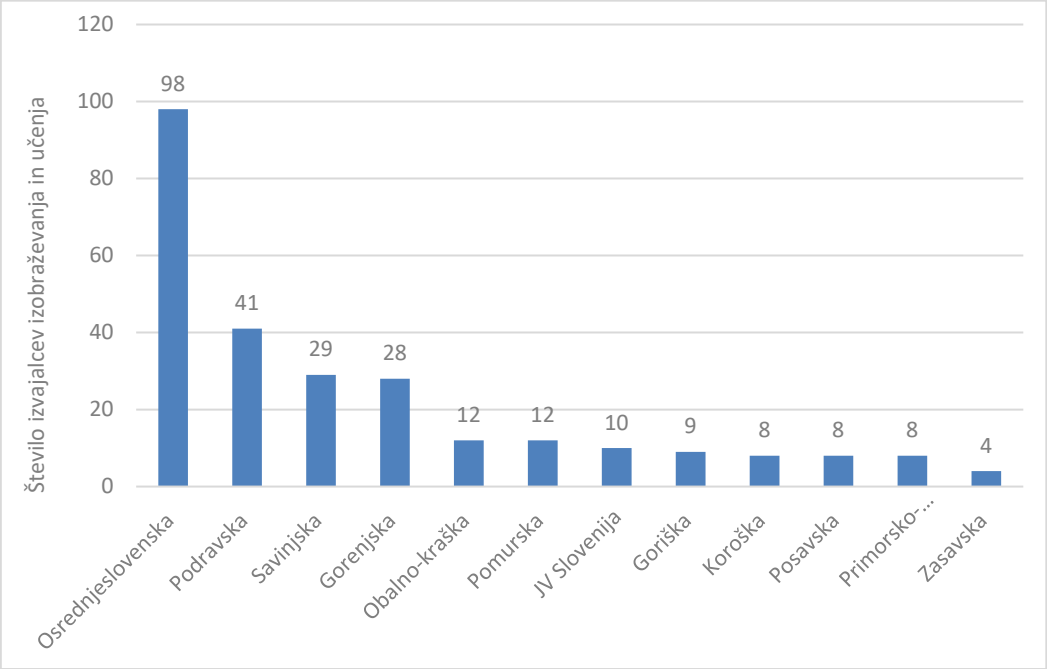

Graf 3: Število izvajalcev izobraževanja in učenja za odrasle po regijah

Če primerjamo število odraslih prebivalcev, starih 15 in več let, v posamezni regiji, lahko ocenimo, da je v Sloveniji en izvajalec v povprečju dosegel 6.701 odraslega prebivalca Slovenije. V primerjavi z lanskim letom se je ta kazalnik znižal tako na ravni države (lani 7.333 odraslih prebivalcev na izvajalca izobraževanja odraslih) kot na ravni regij. Večje število odraslih prebivalcev na enega izvajalca v primerjavi z državnim povprečjem je bilo v devetih regijah (podravski, koroški, savinjski, posavski, pomurski, obalno-kraški, goriški, zasavski ter JV Sloveniji), le v treh regijah (osrednjeslovenski, primorsko-notranjski ter gorenjski) je bilo to povprečje manjše od povprečja v Sloveniji (preglednica 1).

Preglednica 1: Število odraslih prebivalcev na izvajalca izobraževanja in učenja odraslih po statističnih regijah

Regija	**Število odraslih prebivalcev***	**Število izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih**	**Število odraslih prebivalcev na izvajalca izobraževanja in učenja odraslih**
Slovenija	**1,789.242**	**267**	**6.701**
Osrednjeslovenska	467.235	98	4.768
Primorsko-notranjska	45.065	8	5.633
Gorenjska	177.673	28	6.345
Podravska	282.524	41	6.891
Koroška	60.237	8	7.530
Savinjska	219.497	29	7.569
Posavska	64.548	8	8.069

Pomurska	99.303	12	8.275
Obalno-kraška	101.878	12	8.490
Goriška	100.600	9	11.178
Zasavska	48.576	4	12.144
Jugovzhodna Slovenija	122.106	10	12.211

*Vir: SURS

5.2 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po občinah

Podpora lokalne skupnosti pri izobraževanju in učenju odraslih je zelo pomembna, saj prispeva k pridobivanju in krepitvi znanj in spretnosti tako za osebni razvoj kot potrebe poklicnega dela. Omogočanje spodbudnega učnega okolja za vse odrasle ter dostopnost izobraževalnih in učnih možnosti v bližini doma je pomembno in lahko vpliva na odločitev za vključitev odraslih v izobraževanje in učenje.

Na spletnem portalu so se v letu 2022 predstavili izvajalci izobraževanja in učenja odraslih iz 62 slovenskih občin. Večina izvajalcev izobraževanja odraslih je iz večjih občin, saj so navedli sedež ustanove v Ljubljani, Mariboru, Celju ali Kranju, veliko manj ponudnikov izobraževanja in učenja pa je iz drugih območij po Sloveniji (preglednica 2).

Preglednica 2: Število izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih po občinah

Občina	**Število izvajalcev izobraževanja in učenja v občini**	**Število občin skupaj**	**Število izvajalcev izobraževanja in učenja skupaj**
Ljubljana	85	1	85
Maribor	28	1	28
Celje	14	1	14
Kranj	10	1	10
Velenje	7	1	7
Murska Sobota, Novo mesto, Ptuj	6	3	18
Škofja Loka	5	1	5
Jesenice, Koper, Postojna, Ravne na Koroškem, Radovljica, Brežice, Domžale, Nova Gorica	4	8	32
Krško, Izola, Slovenj Gradec, Kamnik, Sežana, Slovenska Bistrica, Vrhnika	3	7	21
Ajdovščina, Bled, Cerknica, Idrija, Kočevje, Lendava, Rogaška Slatina, Šentjur, Trbovlje	2	9	18

Bloke, Črnomelj, Gornja Radgona, Grosuplje, Idrija, Ilirska Bistrica, Ivančna Gorica, Komen, Laško, Lenart, Litija, Logatec, Ljutomer, Muta, Naklo, Ormož, Piran, Radenci, Ruše, Sevnica, Slovenske Konjice, Šmarje pri Jelšah, Tolmin, Tržič, Trebnje, Veržej, Vojnik, Zagorje ob Savi, Žalec	1	29	29

V savinjski regiji je bilo predstavljenih največ izvajalcev izobraževanja in učenja iz različnih občin (9). Sledili sta osrednjeslovenska regija z osmimi občinami in gorenjska regija z sedmimi občinami. V drugih regijah je bilo šest ali manj občin z izvajalci izobraževanja in učenja odraslih, ki so se predstavile na portalu.

Preglednica 3: Število občin z izvajalci izobraževanja in učenja po regijah

Regija	**Število občin z izvajalci izobraževanja in učenja v regiji**	**Občine z izvajalci izobraževanja in učenja**
Savinjska	9	Celje, Laško, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Velenje, Vojnik, Žalec
Osrednjeslovenska	8	Domžale, Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Ljubljana, Logatec, Vrhnika
Gorenjska	7	Bled, Jesenice, Kranj, Naklo, Radovljica, Škofja Loka, Tržič
Pomurska	6	Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, Radenci, Veržej
Podravska	6	Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj, Ruše, Slovenska Bistrica
Obalno-kraška	5	Izola, Komen, Koper, Piran, Sežana
JV Slovenija	4	Črnomelj, Kočevje, Novo mesto, Trebnje
Goriška	4	Ajdovščina, Nova Gorica, Idrija, Tolmin
Primorsko-notranjska	4	Bloke, Cerknica, Postojna, Ilirska Bistrica
Zasavska	3	Litija, Trbovlje, Zagorje ob Savi
Koroška	3	Muta, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec
Posavska	3	Brežice, Krško, Sevnica

5.3 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po vrstah ustanov

Izobraževanje in učenje odraslih poteka v raznovrstnih ustanovah, ki delujejo na različnih vsebinskih področjih (umetnost in kultura, zdravstvo, ekologija, poslovne in družbene vede, gostinstvo, turizem idr.). To so srednje šole in njihove enote za odrasle, ljudske univerze, zasebne ustanove in zasebne šole, društva in zveze društev, zavodi, knjižnice, muzeji, galerije, inštituti, zbornice, sindikati, podjetja in številne druge ustanove. V številnih ustanovah izobraževanje in učenje odraslih ni redna, ampak je

običajno le dopolnilna dejavnost (glej graf 4). Raznovrstnost ustanov pa vpliva na vsebinsko pestrost izobraževanja in učenja, še zlasti neformalnega izobraževanja odraslih.

Srednje šole, ki izvajajo programe izobraževanja tudi za odrasle, so številne. Izvajajo predvsem programe formalna izobraževanja za odrasle in ponujajo vsebinsko raznolike programe neformalnega izobraževanja in učenja.

Bogata in vsebinsko pestra je izobraževalna ponudba zasebnih ustanov in zasebnih šol. Te izvajajo v večini programe neformalna izobraževanja, odrasli pa se lahko pri njih vpišejo tudi v nekatere programe formalnega izobraževanja.

Tako v programe formalnega kot neformalnega izobraževanja se lahko odrasli vpišejo v ljudskih univerzah. Velik del njihove izobraževalne ponudbe sestavljajo izobraževalni programi neformalnega izobraževanja za splošno izobraževanje in poklicno delo, pa tudi programi formalnega izobraževanja za pridobitev srednješolske, višješolske in visokošolske izobrazbe.

Pestro ponudbo programov neformalnega izobraževanja starejšim nudijo univerze za tretje življenjsko obdobje. Pogosto so zelo dobro obiskane, saj je zanimanje starejših za vključitev v programe velika. Običajno delujejo v okviru društev in zveze društev, splošnih knjižnic ali ljudskih univerz.

Odrasli lahko obiščejo različna neformalnega izobraževanja tudi v splošnih knjižnicah, društvih in zvezah društev, zbornicah, regionalnih agencijah pa tudi v muzejih, galerijah in številnih nevladnih organizacijah.

Usposabljanja in izpopolnjevanja za zaposlene potekajo tudi v podjetjih, izobraževalnih centrih in službah za izobraževanje. Običajno so namenjena zgolj zaposlenim v podjetjih in zato niso predstavljena na portalu.

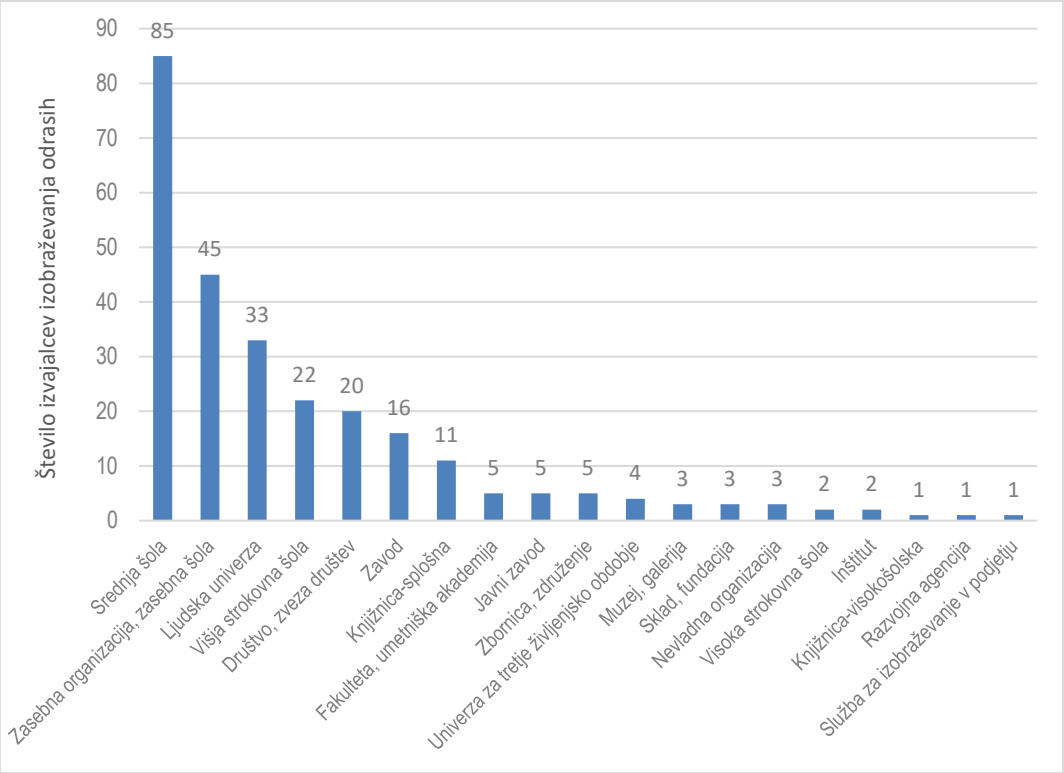

Graf 4: Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po vrstah ustanov

5.4 Programi izobraževanja in učenja po regijah

Dostopnost izobraževanja in učenja v lokalnem okolju ima pomemben vpliv na vključevanje odraslih v izobraževanje in učenje. Še posebej je to pomembno pri vključitvi najranljivejših ciljnih skupin prebivalcev, tistih z nizko izobrazbo in brez ustreznih spretnosti za delo.

Analiza zbrane izobraževalne ponudbe za odrasle je pokazala, da imajo odrasli različne možnosti za izobraževanje in učenje na regionalni ravni. Te možnosti se med posameznimi regijami precej razlikujejo. Velike regionalne razlike se kažejo že pri izvajalski ponudbi po državi, velike pa so tudi v številu programov izobraževanja in učenja za odrasle.

Bistveno odstopanje ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle v osrednjeslovenski regiji med vsemi regijami ni presenetljivo. Možnosti za učenje in izobraževanja odraslih v tej regiji so veliko večje kot drugje po državi (glej graf 5). Pozitivno pa je, da se je v primerjavi z letom 2021 izobraževalna ponudba povečala v vseh regijah razen v pomurski, kjer je ostala enaka kot lani, zmanjšala pa se je v zasavski regiji.

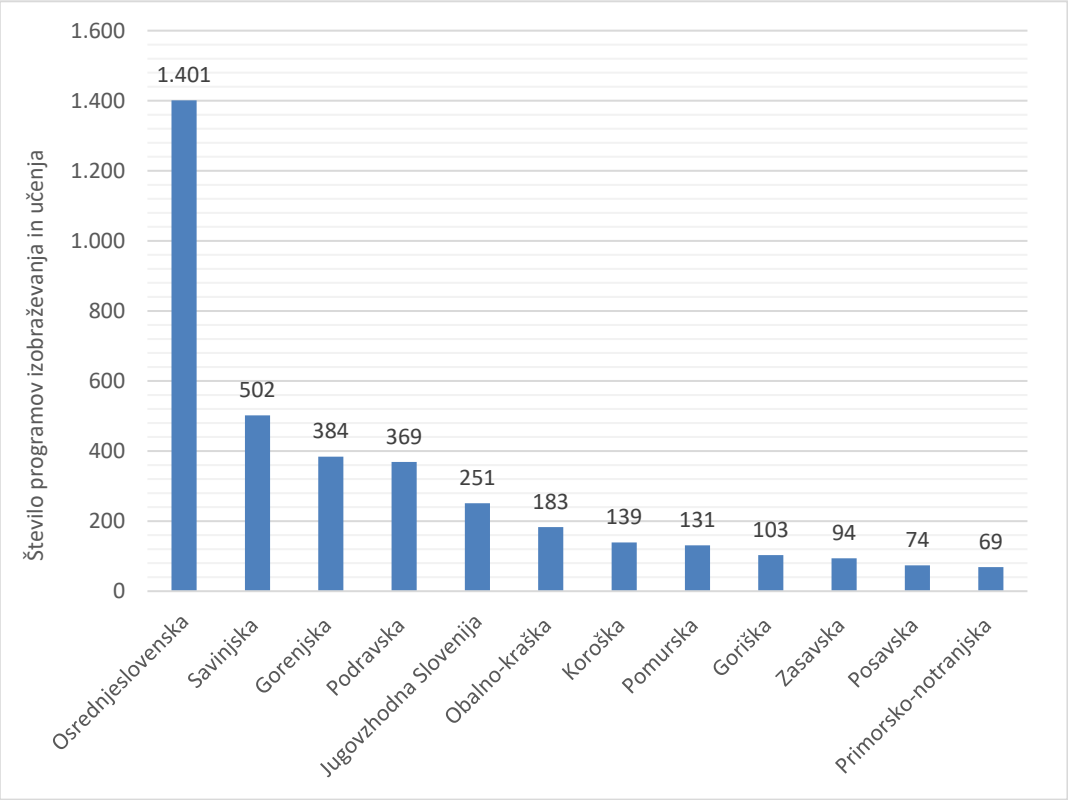

Graf 5: Ponudba programov izobraževanja in učenja za odrasle po regijah

Ob upoštevanju števila odraslih prebivalcev, starih 15 in več let, se prej opisani vrstni red regij nekoliko spremeni. V Sloveniji je bilo v povprečju 484 odraslih na en izobraževalni program. V primerjavi z lanskimi podatki se je ta kazalnik izboljšal (lani v povprečju 521 odraslih prebivalcev na program izobraževanja), prav tako so se ti kazalniki izboljšali po vseh regijah razen v zasavski. Kar v osmih regijah pa je kazalnik presegel nacionalno povprečje, kar kaže, da je ponudba izobraževanja in učenja za odrasle v teh regijah še vedno nezadostna (preglednica 4).

Preglednica 4: Število odraslih prebivalcev (15 in več let) na izobraževalni program po regijah

Regija	Število odraslih prebivalcev *	Število programov izobraževanja in učenja	Število odraslih na program izobraževanja in učenja
Slovenija	**1,789.242**	**3.700**	**484**
Osrednjeslovenska	467.235	1.401	334
Koroška	60.237	139	433
Savinjska	219.497	502	437
Gorenjska	177.673	384	463
Jugovzhodna Slovenija	122.106	251	486
Zasavska	48.576	94	517
Obalno-kraška	101.878	183	557
Primorsko-notranjska	45.065	69	653
Pomurska	99.303	131	758
Podravska	282.524	369	766
Posavska	64.548	74	872
Goriška	100.600	103	977

Vir: SURS

5.5 Programi izobraževanja in učenja po občinah

Občine zagotavljajo odraslim različne možnosti izobraževanja in učenja v svojem lokalnem okolju. Večjo in raznoliko izobraževalno ponudbo nudijo predvsem večje občine, medtem ko je izobraževalna ponudba v drugih občinah precej manjša.

V letu 2022 so se na portalu predstavili izvajalci izobraževanja in učenja odraslih iz 62 občin. Med njimi je z največjo izobraževalno ponudbo za odrasle izstopala Ljubljana (1.322 programov), sledile so občine Maribor, Velenje, Novo mesto, Celje, Kranj in Škofja Loka, kjer je bila ponudba izobraževanja in učenja precej manjša. V drugih občinah je bilo še manj možnosti za izobraževanje in učenje odraslih (preglednica 5).

Preglednica 5: Število programov izobraževanja in učenja po občinah

Naziv občine	Število programov izobraževanja in učenja
Ljubljana	1.322
Maribor	226
Velenje	200
Novo mesto	169
Celje	147
Kranj	124
Škofja Loka	114

Nova Gorica	82
Trbovlje	71
Slovenj Gradec	67
Sežana	65
Ptuj	62
Ravne na Koroškem	60
Slovenske Konjice	60
Lendava	58
Naklo	55
Postojna	55
Krško	54
Murska Sobota	54
Koper	53
Trebnje	52
Izola	45
Kamnik	42
Slovenska Bistrica	42
Jesenice	32
Šentjur	32
Žalec	32
Lenart	24
Radovljica	24
Vrhnika	23
Rogaška Slatina	22
Tržič	22
Črnomelj, Brežice, Litija, Kočevje, Komen, Ajdovščina, Bled, Gornja Radgona, Muta, Ormož, Šmarje pri Jelšah, Domžale, Idrija, Ilirska Bistrica, Piran, Zagorje ob Savi, Bloke, Ivančna Gorica, Radenci, Ruše, Cerknica, Grosuplje, Ljutomer, Sevnica, Logatec, Tolmin, Veržej	manj kot 20 programov izobraževanja in učenja

5.6 Programi izobraževanja in učenja po vrstah izobraževanja

Odrasli se lahko izobražujejo po formalnih in neformalnih izobraževalnih programih. Formalni izobraževalni programi omogočajo dvig njihove izobrazbene ravni ter pridobivanje ustreznih kvalifikacij in kompetenc za spreminjajoče se potrebe na trgu dela.

Neformalno izobraževanje je pomembna oblika izobraževanja odraslih. Neformalni izobraževalni programi (javnoveljavni in brez javne veljave) zajemajo organizirano izobraževanje, učenje ali usposabljanje za delo, družbeno delovanje in osebno življenje. Tovrstno izobraževanje je zelo razvejano in posega na različna področja človekovega delovanja in zanimanja, zato se pogosto tesno prepleta s poklicnim usposabljanjem in spopolnjevanjem. Programi neformalnega izobraževanja ne omogočajo pridobitve izobrazbe niti poklicne ali dodatne kvalifikacije, temveč pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih možnosti ter izboljšanje splošne izobraženosti odraslih. Po uspešno

zaključenem izobraževanju po javnoveljavnem izobraževalnem programu za odrasle udeleženci prejmejo potrdilo o opravljenem usposabljanju, ki je javna listina.

Za analizo izobraževalne ponudbe po vrsti izobraževanja smo programe izobraževanja in učenja razporedili po nacionalnem klasifikacijskem sistemu izobraževanja in usposabljanja KLASIUS, in sicer Klasifikaciji vrst aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-SRV). [2] Analiza je pokazala, da je bilo kar 73 % ponudbe namenjene neformalnemu izobraževanju, usposabljanju, izpopolnjevanju in učenju odraslih (glej graf 6).

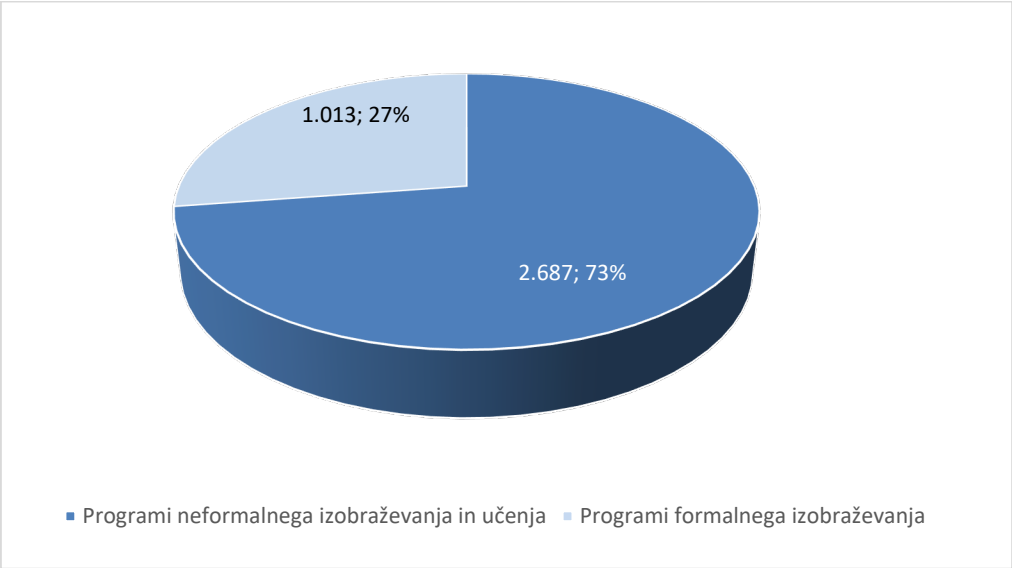

Graf 6: Vrste izobraževanja za odrasle

Ponudba programov neformalnega izobraževanja za odrasle je bila pestra in vsebinsko zelo raznolika. Med 2.687 programi, ki jih je izvajalo 160 izvajalcev izobraževanja, so bili najpogostejši programi učenja tujih jezikov (angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega, slovenskega jezika kot tujega jezika idr.) (755 programov), informacijske in komunikacijske tehnologije in uporabe računalnika (364 programov), splošnih izobraževalnih aktivnosti ter osebnih spretnosti in osebnostnega razvoja (642 programov).

Med neformalna izobraževanja so uvrščeni tudi programi priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK), ki omogočajo ovrednotenje in potrditev spretnosti in znanj, pridobljenih z neformalnim učenjem. 176 programov za preverjanje in potrjevanje NPK je navedlo 38 izvajalcev izobraževanja.

Programov formalnega izobraževanja je bilo manj. 1.013 programov je izvajalo 141 ustanov. Največ programov je bilo namenjenih srednjemu strokovnemu izobraževanju odraslih (48 %). Med temi štiriletnimi programi so prevladovali ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, strojni tehnik in tehnik računalništva. Triletnih programov za pridobitev srednje poklicne izobrazbe je bilo 28 %. Med njimi prevladujejo trgovec, gastronomske in hotelske storitve, bolničar - negovalec in administrator. Sledilo je

[2] https://www.stat.si/klasius/

višješolsko strokovno izobraževanje, ki je del terciarnega izobraževanja. Med 11 % vseh objavljenih višješolskih programov so prevladovali ekonomist, informatika in poslovni sekretar. Sledili so programi srednjega splošnega izobraževanja, nižjega poklicnega izobraževanja ter programi osnovne šole za odrasle. Skupaj zbrane ponudbe programov terciarnega izobraževanja je bilo 14 %, in sicer poleg programov višjega strokovnega izobraževanja še 4 % visokošolskih strokovnih in univerzitetnih študijskih programov ter magistrskih in doktorskih študijskih programov (glej graf 7).

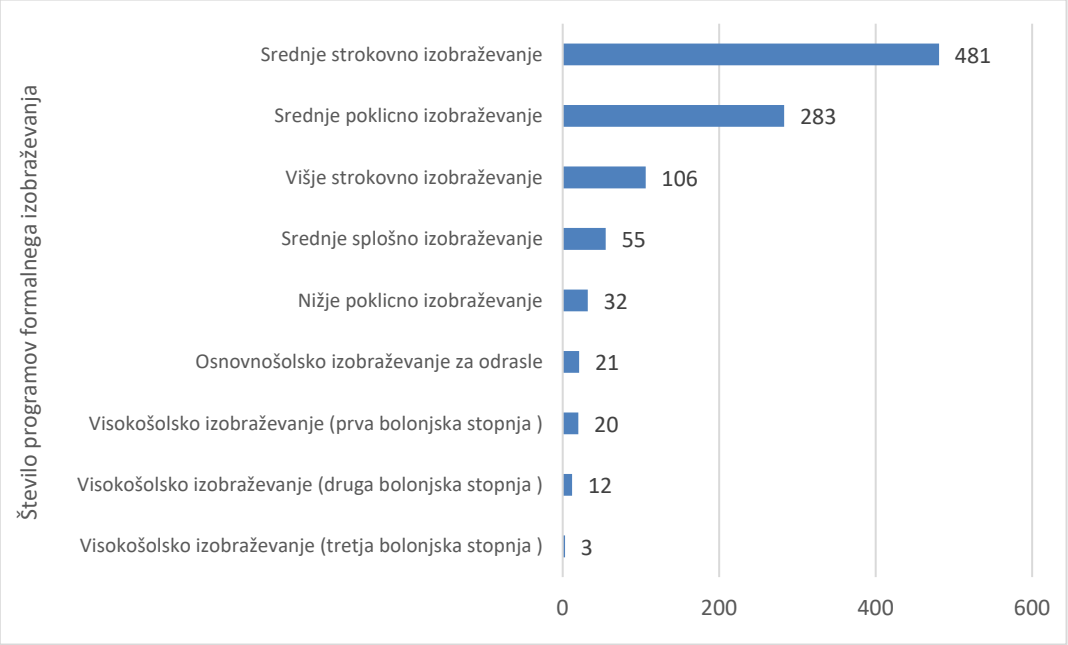

Graf 7: Izobraževalni programi za pridobitev formalne izobrazbe

V tej celotni izobraževalni ponudbi je bilo tudi letos več programov brez javne veljave kot javnoveljavnih programov za odrasle (glej graf 8).

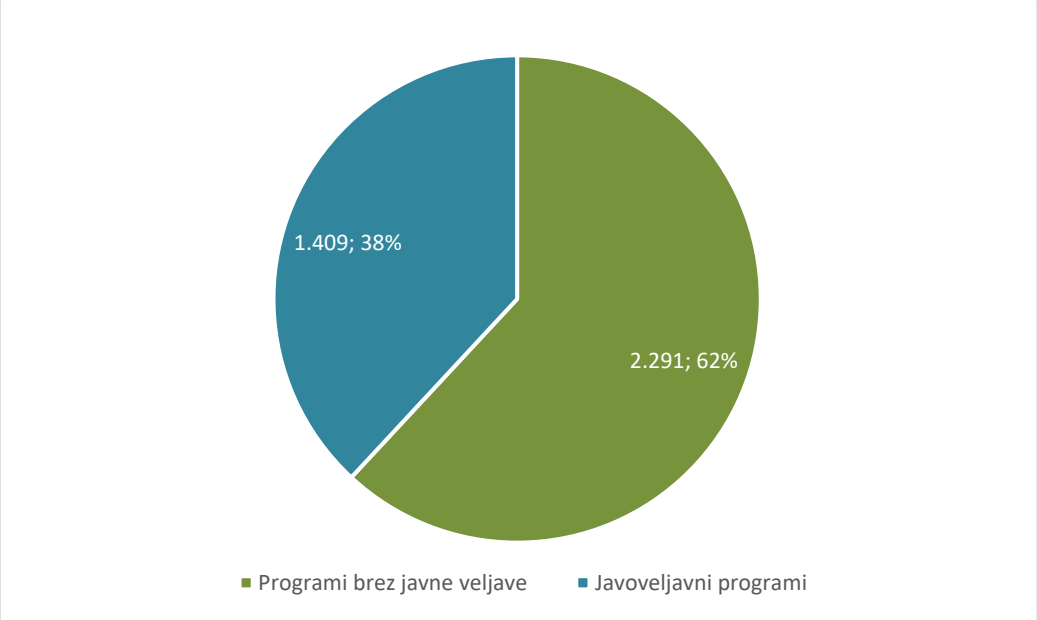

Graf 8: Javna veljavnost programov izobraževanja in učenja odraslih

5.7 Programi izobraževanja in učenja po vsebinah

K veliki vsebinski pestrosti, zlasti neformalnega izobraževanja, usposabljanja in učenja, prispevajo raznovrstne ustanove, kjer poteka izobraževanje odraslih. Za analizo izobraževalne ponudbe po vsebinskih področjih smo programe razporedili po nacionalnem klasifikacijskem sistemu izobraževanja in usposabljanja KLASIUS, in sicer Klasifikaciji področij aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-P-16). [3] Ta razporeditev je pokazala, da je izobraževalna ponudba obsegala enajst širših vsebinskih področij (glej graf 9). Največ izobraževalnih programov pa je bilo uvrščenih v dve vsebinski področji, in sicer umetnosti in humanistike ter osnovnih in splošnih izobraževalnih aktivnosti/izidov.

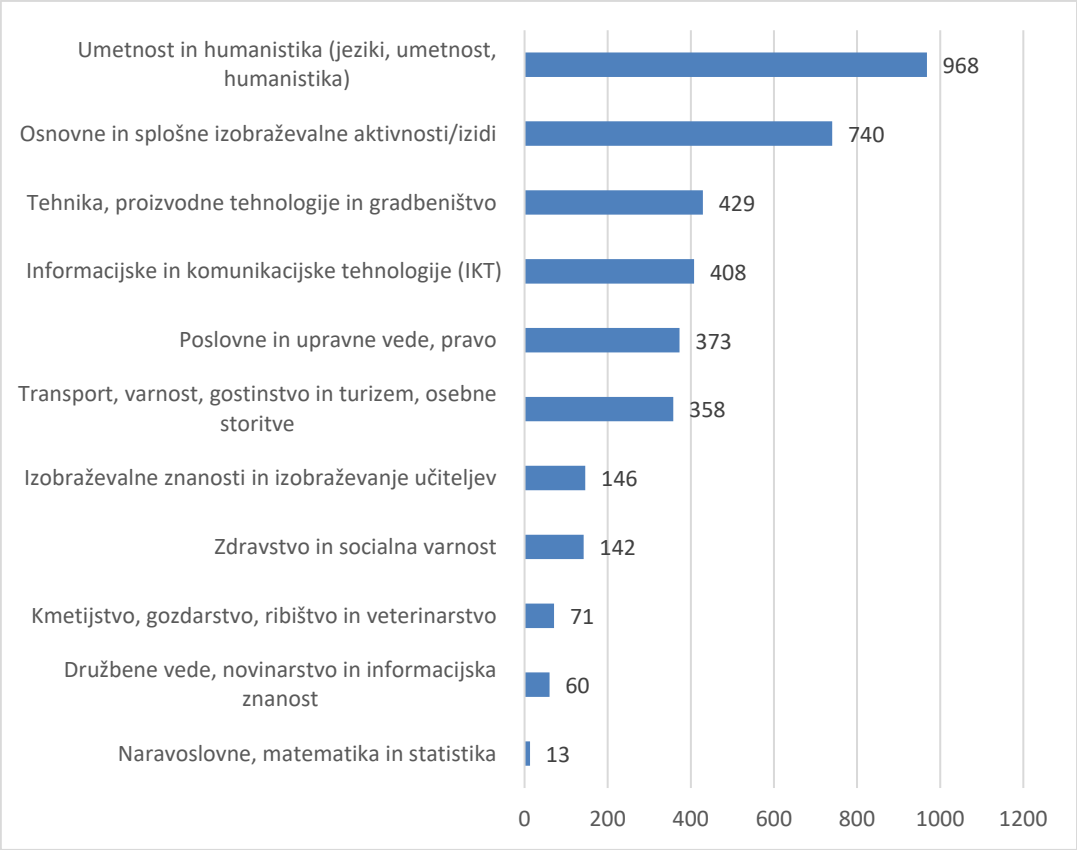

Graf 9: Izobraževalni programi za odrasle po vsebinskih področjih KLASIUS-P-16

Tudi letos je bilo največ programov v vsebinskem področju umetnost in humanistika, ki je združevalo vsebine avdiovizualnega ustvarjanja, tehnike in multimedijske proizvodnje, likovne umetnosti, glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti, modnega oblikovanja, oblikovanja prostora in industrijskega oblikovanja, domače in umetnostne obrti (unikatni, umetniški izdelki), religije in teologije, zgodovine in arheologije, filozofije in etike, književnosti in jezikoslovja ter jezikov in usvajanja jezikov. Ponovno so

[3] https://www.stat.si/klasius/

prevladovali programi učenja tujih jezikov (782 programov), drugih programov s tega vsebinskega področja pa je bilo veliko manj.

Vsebinsko področje osebne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi združuje vsebine splošne izobraževalnih aktivnosti/izidov, kjer je bilo tudi letos umeščenih največ programov (344 programov), sledile so vsebine osebne spretnosti in osebnostnega razvoja (297 programov), pismenosti in matematične pismenosti (80 programov) ter osnovnih in splošnih izobraževalnih aktivnosti (18 programov).

Velika ponudba programov je bila tudi v vsebinskem področju tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo. Ta združuje naslednje vsebine: tehnika, kemijsko inženirstvo in procesi, okoljevarstvena tehnologija, elektrotehnika in energetika, elektronika in avtomatizacija, metalurgija, strojništvo in kovinarstvo, motorna vozila, ladje in letala, proizvodnje tehnologije, živilska tehnologija, laserska, papirniška plastična, steklarska tehnologija, rudarstvo in drugo pridobivanje rudnin, arhitektura, prostorsko načrtovanje, gradbeništvo in urbanizem. Največ programov s tega vsebinskega področja je bilo iz metalurgije, strojništva in kovinarstva (114 programov), elektrotehnike in energetike (53 programov), gradbeništva (43 programov), drugih programov je bilo manj.

Sledila je izobraževalna ponudba s področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Največ programov se je vsebinsko navezovalo na informacijske in komunikacijske tehnologije (215 programov) ter za uporabo računalnika (167 programov).

Velika izobraževalna ponudba je bila tudi z vsebinskih področij poslovne in upravne vede, pravo, transport, varnost, gostinstvo in turizem, osebne storitve. Tudi letos pa je bilo najmanj programov namenjenih vsebinam iz naravoslovja, matematika in statistike.

5.8 Izobraževalna ponudba za pridobitev spretnosti za življenje

Prvič smo analizirali tudi izobraževalno ponudbo za pridobitev določenih spretnosti za življenje. Opredelili smo jo na podlagi nacionalne klasifikacije sistema izobraževanja in usposabljanja KLASIUS, in sicer Klasifikaciji področij aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-P-16).

V nadaljevanju predstavljamo izsledke analizirane izobraževalne ponudbe za naslednje spretnosti za življenje: zelene spretnosti, spretnosti za zdravo življenje, digitalne spretnosti, spretnosti za kulturno življenje.

Iz vsebinsko raznolike ponudbe izobraževanja in učenja smo izzvzeli vsebine, ki so se navezovale na eno od teh štirih spretnosti za življenje. Največ izvajalcev (107) je vsebine svojih izobraževanj namenilo pridobivanju spretnosti za kulturno življenje, sledili so izvajalci izobraževanj za pridobitev oziroma krepitev digitalnih vsebin ter spretnosti za zdravo življenje. Najmanj izvajalcev pa je imelo v svoji ponudbi izobraževanja za pridobitev zelenih spretnosti za življenje (glej grafa 10 in 11).

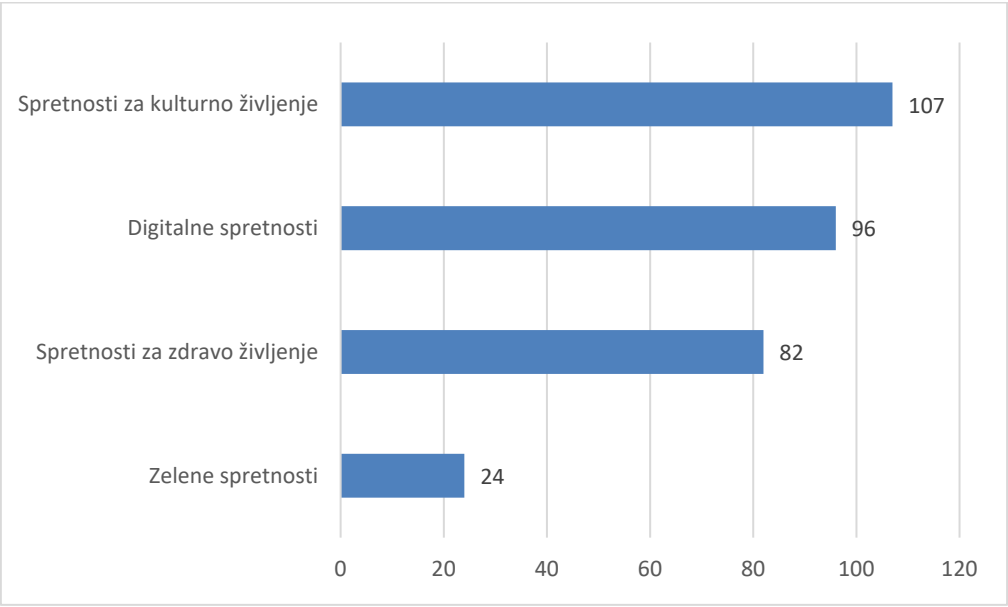

Graf 10: Izvajalci vsebin za pridobitev spretnosti za življenje

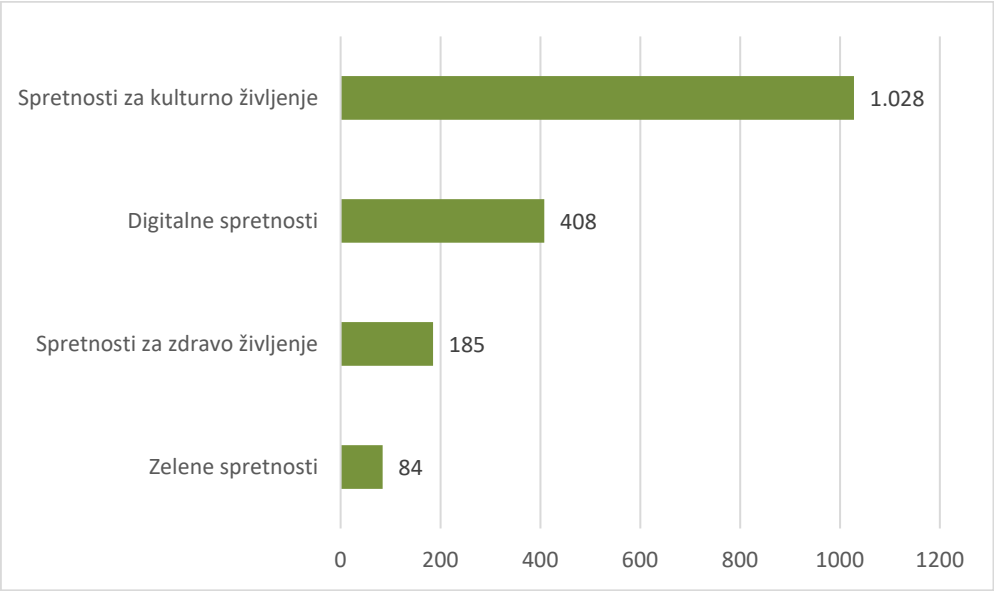

Graf 11: Izobraževalni programi za pridobitev spretnosti za življenje

5.8.1 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti

Analiza izobraževalne ponudbe za pridobitev zelenih spretnosti za življenje je pokazala, da je tovrstnih vsebin manj, kot smo pričakovali glede na njihovo aktualnost. Med različnimi izvajalci je imelo v svoji ponudbi izobraževanja in učenja vsebine za pridobitev zelenih spretnosti za življenje le 24 izvajalcev, in sicer s 84 programi. Največ programov s tovrstno vsebino so nudile srednje šole in enote za odrasle pri srednjih šolah (preglednica 6). Največ vsebin o tej temi je bilo dostopnih odraslim v gorenjski regiji (21 programov), in sicer v občinah Kranj, Naklo in Škofja Loka (preglednici 7 in 8).

Preglednica 6: Izobraževalna ponudba vsebina za pridobitev zelenih spretnosti po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Srednja šola	14	64
Društvo, zveza društev	1	7
Ljudska univerza	3	4
Višja strokovna šola	2	4
Razvojna agencija	1	2
Univerza za tretje življenjsko obdobje	2	2
Zavod	1	1

Preglednica 7: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti po regijah

Regija	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	3	21
Podravska	5	16
Savinjska	6	13
Jugovzhodna Slovenija	2	11
Goriška	2	8
Osrednjeslovenska	1	7
Pomurska	1	3
Primorsko-notranjska	2	3
Obalno-kraška	1	1
Zasavska	1	1

Preglednica 8: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Kranj	1	1
	Naklo	1	19
	Škofja Loka	1	1
Goriška	Ajdovščina	1	2
	Nova Gorica	1	6
JV Slovenija	Novo mesto	1	10
	Trebnje	1	1
Obalno-kraška	Sežana	1	1
Osrednjeslovenska	Ljubljana	1	7
Podravska	Lenart	1	2
	Maribor	3	9

	Ptuj	1	5
Pomurska	Murska Sobota	1	3
Primorsko-notranjska	Postojna	2	3
Savinjska	Celje	2	5
	Slovenske Konjice	1	1
	Šentjur	1	5
	Velenje	2	2
Zasavska	Zagorje ob Savi	1	1

5.8.2 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti

Digitalna znanja in spretnosti so v sodobnem svetu nepogrešljivi. Digitalna pismenost je prvi pogoj, da lahko nemoteno delujemo v sodobni družbi. To je ena najpomembnejših spretnosti za življenje. Posamezniku omogoča pridobitev kompetenc za učinkovito, samozavestno, kritično in varno uporabo digitalne tehnologije za različne namene. Zato je vlaganje v digitalna znanja in spretnosti danes ključno.

Ponudba izobraževanja in učenja digitalnih vsebin za odrasle je velika. 96 izvajalcev jim je ponujalo preko 400 različnih programov izobraževanja in učenja digitalnih vsebin. Med njimi so bile raznovrstne ustanove. Obsežno ponudbo teh izobraževanj za odrasle so imele ljudske univerze, zasebne ustanove in zasebne šole ter srednje šole, ki izobražujejo odrasle (preglednica 9). Največ možnosti za pridobivanje in krepitev teh spretnosti so imeli odrasli v osrednjeslovenski regiji, predvsem v občinah Ljubljana, Grosuplje, Domžale in Vrhnika (preglednici 10 in 11).

Preglednica 9: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	**Število izvajalcev izobraževanja in učenja**	**Število programov izobraževanja in učenja**
Ljudska univerza	31	172
Zasebna ustanova, zasebna šola	15	93
Srednja šola	19	66
Zavod	6	19
Univerza za tretje življenjsko obdobje	3	18
Knjižnica – splošna	6	16
Višja strokovna šola	9	11
Društvo, zveza društev	4	5
Razvojna agencija	1	4
Sklad, fundacija	1	3
Javni zavod	1	1

Preglednica 10: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	27	123
Savinjska	14	66
Gorenjska	11	49
Podravska	13	38
Jugovzhodna Slovenija	5	37
Koroška	5	25
Zasavska	3	19
Pomurska	5	18
Posavska	2	10
Obalno-kraška	3	8
Primorsko-notranjska	4	8
Goriška	4	7

Preglednica 11: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Jesenice	1	3
	Kranj	5	23
	Radovljica	1	1
	Škofja Loka	3	20
	Tržič	1	2
Goriška	Ajdovščina	1	1
	Nova Gorica	2	5
	Tolmin	1	1
JV Slovenija	Črnomelj	1	3
	Kočevje	1	2
	Novo mesto	2	28
	Trebnje	1	4
Koroška	Ravne na Koroškem	3	7
	Slovenj Gradec	2	18
Obalno-kraška	Koper	2	6
	Sežana	1	2
Osrednjeslovenska	Domžale	1	1
	Grosuplje	1	1
	Ljubljana	24	119
	Vrhnika	1	2
Podravska	Lenart	1	4
	Maribor	6	19
	Ormož	1	1
	Ptuj	2	7

	Slovenska Bistrica	3	7
Pomurska	Gornja Radgona	1	4
	Lenart	1	7
	Murska Sobota	3	7
Posavska	Krško	2	10
Primorsko-notranjska	Bloke	1	1
	Ilirska Bistrica	1	2
	Postojna	2	5
Savinjska	Celje	3	9
	Slovenske Konjice	1	13
	Šentjur	1	3
	Šmarje pri Jelšah	1	1
	Velenje	7	31
	Žalec	1	9
Zasavska	Litija	1	2
	Trbovlje	2	17

5.8.3 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje

Krepitev in ohranjanje psihofizičnega zdravja sta tako naša vseživljenjska pravica kot odgovornost. Ne moremo ju uresničevati, ne da bi se nenehno ozaveščali in učili o tem, kaj je za nas dobro in kaj ne. Znanja in spretnosti za pridobitev spretnosti za zdravo življenje lahko odrasli dobivajo v različnih ustanovah. V 82 ustanovah je bilo 185 programov namenjenih pridobivanju tovrstnih vsebin. Obsežno ponudbo se imele zlasti ljudske univerze in srednje šole za odrasle (preglednica 12). Največ izobraževanj o teh vsebinah je bilo v osrednjeslovenski regiji, zlasti v ljubljanski občini (preglednici 13 in 14).

Preglednica 12: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	**Število izvajalcev izobraževanja in učenja**	**Število programov izobraževanja in učenja**
Ljudska univerza	27	75
Srednja šola	23	52
Zasebna organizacija, zasebna šola	10	21
Višja strokovna šola	6	12
Društvo, zveza društev	7	11
Univerza za tretje življenjsko obdobje	2	5
Inštitut	2	4
Knjižnica – splošna	2	2
Razvojna agencija	1	1
Služba za izobraževanje v podjetju	1	1
Zavod	1	1

Preglednica 13: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	21	52
Savinjska	14	33
Gorenjska	11	23
Podravska	9	14
Jugovzhodna Slovenija	4	12
Obalno-kraška	5	9
Goriška	3	8
Posavska	4	8
Zasavska	3	8
Koroška	3	6
Pomurska	3	6
Primorsko-notranjska	2	6

Preglednica 14: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Jesenice	3	4
	Kranj	3	8
	Naklo	1	2
	Radovljica	1	1
	Škofja Loka	2	6
	Tržič	1	2
Goriška	Ajdovščina	1	1
	Nova Gorica	2	7
JV Slovenija	Črnomelj	1	1
	Kočevje	1	1
	Novo mesto	1	7
	Trebnje	1	3
Koroška	Ravne na Koroškem	1	2
	Slovenj Gradec	2	4
Obalno-kraška	Koper	2	2
	Izola	2	5
	Sežana	1	2
Osrednjeslovenska	Ljubljana	19	50
	Vrhnika	2	2
Podravska	Lenart	1	1
	Maribor	4	8
	Ormož	1	2

	Ptuj	1	1
	Ruše	1	1
	Slovenska Bistrica	1	1
Pomurska	Gornja Radgona	1	1
	Murska Sobota	2	5
Posavska	Krško	2	6
	Brežice	2	2
Primorsko-notranjska	Postojna	2	6
Savinjska	Celje	5	13
	Rogaška Slatina	2	5
	Slovenske Konjice	1	1
	Šentjur	1	3
	Šmarje pri Jelšah	1	1
	Velenje	3	7
	Žalec	1	3
Zasavska	Litija	1	2
	Trbovlje	1	5
	Zagorje ob Savi	1	1

5.8.4 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje

Uspešna naveza kulture in učenja bogati naša življenja in širi naš doživljajski svet, obenem pa nas medsebojno povezuje, navdihuje in radosti. Vsebin izobraževanja in učenja s področja umetnosti in kulture je bilo v ponudbi za odrasle veliko. V različnih ustanovah jim je 107 izvajalcev ponujalo kar 1.028 programov s tovrstnimi vsebinami. Največjo ponudbo so imele ljudske univerze, zasebne ustanove in šole ter zavodi (preglednica 15). Bogata ponudba je bila predvsem v osrednjeslovenski regiji, in sicer v Ljubljani (preglednici 16 in 17).

Preglednica 15: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Ljudska univerza	30	390
Zasebna ustanova, zasebna šola	13	259
Zavod	7	116
Srednja šola	21	66
Univerza za tretje življenjsko obdobje	4	59
Knjižnica – splošna	5	51
Društvo, zveza društev	10	42
Razvojna agencija	1	13
Fakulteta, umetniška akademija	3	9
Višja strokovna šola	7	9
Sklad, fundacija	1	5
Knjižnica – visokošolska	1	4
Muzej, galerija	3	4
Javni zavod	1	1

Preglednica 16: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	37	445
Gorenjska	12	101
Savinjska	12	97
Jugovzhodna Slovenija	5	72
Podravska	14	72
Obalno-kraška	5	66
Koroška	4	59
Pomurska	5	38
Primorsko-notranjska	4	28
Goriška	4	21
Zasavska	2	17
Posavska	3	12

Preglednica 17: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Bled	1	11
	Jesenice	1	8
	Kranj	4	33
	Radovljica	1	1
	Škofja Loka	4	37
	Tržič	1	11
Goriška	Ajdovščina	1	3
	Idrija	1	1
	Nova Gorica	2	17
JV Slovenija	Črnomelj	1	9
	Novo mesto	3	43
	Trebnje	1	20
Koroška	Ravne na Koroškem	3	40
	Slovenj Gradec	1	19
Obalno-kraška	Izola	1	22
	Komen	1	6
	Koper	1	9
	Sežana	2	29
Osrednjeslovenska	Kamnik	1	31
	Ljubljana	34	397
	Logatec	1	1
	Vrhnika	1	16

Podravska	Lenart	1	13
	Maribor	10	38
	Ormož	1	3
	Ptuj	1	8
	Slovenska Bistrica	1	10
Pomurska	Gornja Radgona	1	7
	Lendava	1	18
	Murska Sobota	2	12
	Veržej	1	1
Posavska	Brežice	1	1
	Krško	1	10
	Sevnica	1	1
Primorsko-notranjska	Bloke	1	4
	Cerknica	1	2
	Ilirska Bistrica	1	4
	Postojna	1	18
Savinjska	Celje	5	23
	Slovenske Konjice	1	11
	Šentjur	1	10
	Šmarje pri Jelšah	1	9
	Velenje	3	43
	Žalec	1	1
Zasavska	Trbovlje	2	17

5.9 Izobraževalna ponudba po ciljnih skupinah

Izvajalci izobraževanja in učenja so ponudili izobraževalne programe različnim ciljnim skupinam odraslih. Velik delež izobraževanja in učenja so namenili tudi najranljivejšim ciljnim skupinam prebivalcev z nizko izobrazbo ali brez ustreznih spretnosti za delo.

Največ izobraževanj so izvajalci izobraževanja tudi letos pripravili za najširšo javnost (2.653 programov izobraževanja in učenja) ter tako zajeli vse ciljne skupine odraslih. Velik delež izobraževanj je bil tudi za zaposlene zaradi zahtev delovnih mest (728 programov). Med temi so tako programi za vodilni in vodstveni kader, ki se največ vključuje v izobraževanje, kot tudi programi za zaposlene z nizko usposobljenostjo ali brez ustreznih kompetenc za delo. Številna usposabljanja so bila namenjena zgolj zaposlenim v ustanovah, zato jih te niso predstavljale na portalu. Velika je tudi ponudba izobraževanja za druge ciljne skupine odraslih, in sicer za starejše, podjetnike in brezposelne, pedagoge, andragoge, osebe s posebnimi potrebami, priseljence in druge ciljne skupine odraslih (glej graf 18).

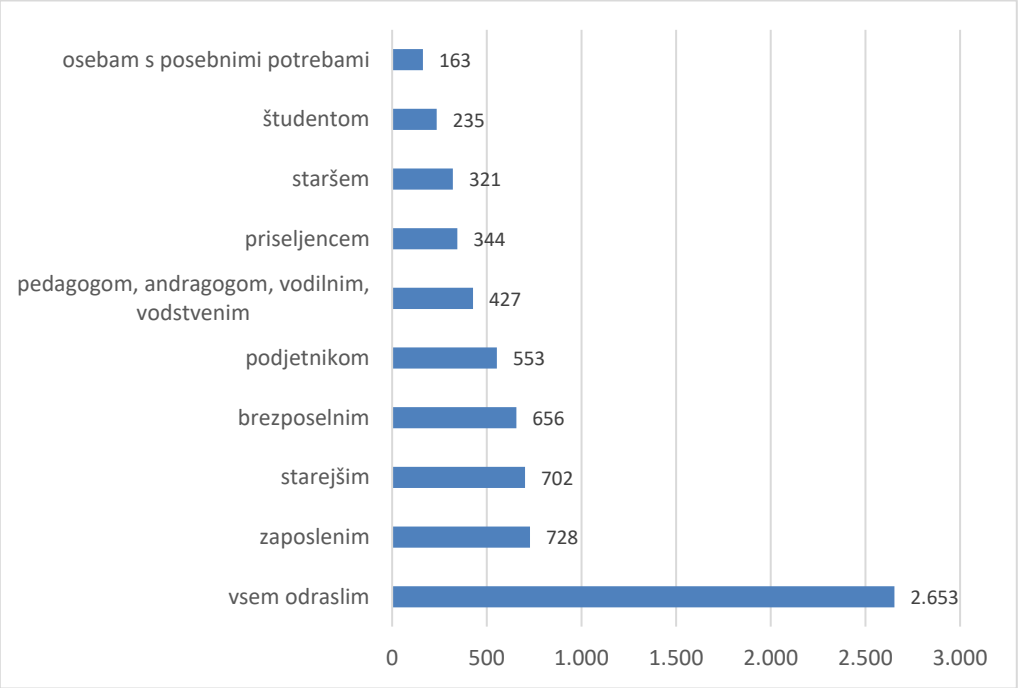

Graf 18: Programi izobraževanja in učenja po ciljnih skupinah

6. Zaključek

Vse več posameznikov, željnih novega znanja in spretnosti, portal Kam po znanje – Pregled ponudbe izobraževanja in učenja odraslih redno uporablja za raziskovanje možnosti izobraževanja in učenja. Na enem mestu namreč najdejo informacije različnih ponudnikov tako formalnega kot neformalnega izobraževanja in učenja. Poleg zbranih podatkov dobijo tudi druge informacije o dostopu do znanja in brezplačne svetovalne pomoči, če jo potrebujejo.

Portal pa ni namenjen zgolj najširši javnosti. Pogosto ga uporabljajo tudi delodajalci in kadrovski delavci, ki iščejo programe usposabljanj in izpopolnjevanj za svoje zaposlene, ter svetovalci v svetovalnih središčih za odrasle. Bogato ponudbo programov izpopolnjevanja za strokovni in osebni razvoj lahko najdejo tudi izobraževalci odraslih.

Vse večja obiskanost portala je privabila tudi več različnih ustanov, da na portalu predstavijo programe izobraževanja in učenja za odrasle. V poročevalskem obdobju je 267 ustanov predstavilo kar 3.700 programov formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle, objave pa redno dopolnjujejo. Svojo izobraževalno ponudbo so predstavili srednje šole in enote za izobraževanje odraslih, zasebne ustanove in zasebne šole za izobraževanje odraslih, ljudske univerze, društva in zveze društev, zavodi, knjižnice, muzeji, galerije, inštituti, zbornice, razvojne agencije, skladi in fundacije ter številne druge ustanove za izobraževanje in učenje odraslih.

Tudi letos smo to nalogo povezali s projektom EPUO 2022–2023, kar je omogočilo velik razvojni korak, dodatno prepoznavnost ter izboljšanje kakovosti portala v tehničnem in komunikacijskem smislu. Portal je zaživel v povsem novi podobi in večji funkcionalnosti.

V okviru projekta EPUO smo pozornost namenili tudi spretnostim za življenje, izobraževalno ponudbo vsebin posameznih s temi spretnosti pa smo predstavili na portalu Kam po znanje. V letu 2022 smo predstavili štiri spretnosti (zelene in digitalne spretnosti, spretnosti za zdravo in kulturno življenje). Na novi postrani smo za vsako od teh spretnosti predstavili vsebine, dodali videopredstavitve, citate ter iskalnik, kjer je možno iskanje izobraževanj za pridobitev posamezne spretnosti. Analizirali smo izobraževalno ponudbo za vsako od njih.

Pomemben del naloge sta predstavljala tudi promocija portala ter stalno ozaveščanje najširše javnosti o pomenu izobraževanja in vseživljenjskega učenja. Redno smo skrbeli za ozaveščanje in informiranje o možnostih izobraževanja in učenja. Promocijske dejavnosti so potekale vse leto, intenzivneje pa v času vpisov v izobraževanje, ko je bilo povpraševanje po izobraževanju in učenju še večje. Te dejavnosti so zajemale predstavitve, pisanje promocijskih in informativnih člankov ter obvestil v različnih medijih in komunikacijskih kanalih ACS.

V letu 2022 odprt profil Kam po znanje na Facebooku se je dokazal kot medij, ki je pritegnil veliko pozornost obiskovalcev pa tudi nove izvajalce, ki so želeli predstaviti svojo ponudbo. Tu smo promovirali zanimive učne priložnosti izvajalcev izobraževanja odraslih ter s tem pritegnili ne le širšo javnost, temveč tudi nove ponudnike izobraževanja.

Pripravili smo novo stojalo Kam po znanje, ki smo ga poleg promocijskega letaka uporabili kot dodatno promocijo portala na različnih strokovnih dogodkih po Sloveniji.

O izobraževalni ponudbi smo redno informirali tudi strokovne delavce v informativno-svetovalni dejavnosti, kadrovske delavce ter drugo strokovno javnost. V rubriki Kotiček EPALE – znanja za izobraževalce smo predstavljali aktualna usposabljanja za strokovni in osebni razvoj izobraževalcev odraslih (126 programov). Te vsebine smo predstavili tudi na e-paltformi EPALE, zato da je bilo zagotovljeno medsebojno promoviranje. V 2022 smo o portalu Kam po znanje v EPALE objavili 3 novice.

Odgovarjali smo na različna vprašanja v zvezi z izobraževalno ponudbo ter možnostmi za izobraževanje in učenje.

Za potrebe strokovnega dela smo pripravljali dodatne poizvedbe in izvoze podatkov o izobraževalni ponudbi ter analize podatkov.

Pregled izobraževanja in učenja odraslih v številkah

Ob koncu leta 2022 smo analizirali ponudbo izobraževanja in učenja, zbrano na portalu Kam po znanje, in jo predstavili v zaključnem poročilu.

Odziv izvajalcev na vabilo, naj predstavijo svojo načrtovano ponudbo izobraževanja in učenja za odrasle na portalu Kam po znanje, je bil velik. Do konca leta je svoja izobraževanja objavilo 267 ustanov, ki so nudile odraslim več kot 3.700 različnih programov formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja.

Analiza zbranih podatkov je pokazala, da so izobraževanje odraslih izvajale raznovrstne ustanove. To je vplivalo na raznolikost ter vsebinsko pestrost izobraževanja in učenja, še zlasti neformalnega izobraževanja in učenja odraslih. Ponudba izobraževanja in učenja je bila največja v srednjih šolah, ki poleg mladine izobražujejo tudi odrasle, zasebnih ustanovah in zasebnih šolah za izobraževanje odraslih ter ljudskih univerzah. Velik delež izobraževanja in učenja za odrasle pa so izvajale tudi druge ustanove.

Mreža izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih je bila regionalno in lokalno razvejana. Največja ponudba izobraževanja in učenja za odrasle je bila v osrednjeslovenski regiji, kjer je bilo povpraševanje po izobraževanju in učenju odraslih največje. Sledile so podravska, gorenjska in savinjska regija. Vsi odrasli pa niso imeli velikih možnosti za izobraževanje in učenje v svojem lokalnem okolju. Velika in raznovrstna ponudba izobraževanja in učenja je bila predvsem v večjih občinah, kot so Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Velenje, Novo mesto, medtem ko so imeli odrasli v drugih občinah manj možnosti za izobraževanje in učenje.

Obsežna je ponudba programov neformalnega izobraževanja, usposabljanja in učenja. Kar 73 % celotne ponudbe na portalu je bilo namenjene neformalnemu izobraževanju, usposabljanju, izpopolnjevanju in učenju odraslih. V največji meri so bili to programi učenja tujih jezikov ter programi za splošne izobraževalne aktivnosti. V ponudbi programov za pridobitev višje stopnje formalne izobrazbe odraslih je bila večina programov namenjena srednjemu splošnemu in strokovnemu izobraževanju. Prevladovali so programi ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, strojni tehnik in tehnik računalništva. Sledili so programi za pridobitev srednje poklicne izobrazbe, največkrat trgovec, administrator, gastronomske in hotelske storitve.

Vsebinska pestrost izobraževanj za odrasle se je odražala zlasti v neformalnem izobraževanju in učenju. Skoraj polovico tovrstne izobraževalne ponudbe so predstavljali programi iz vsebinskih področij

umetnosti in humanistike ter osnovnih in splošnih izobraževalnih aktivnosti. V prvem vsebinskem področju je bilo največ programov namenjenih učenju tujih jezikov. Vsebinsko področje osebne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi so združevali vsebine osebne spretnosti in osebnostnega razvoja, pismenosti in matematične pismenosti ter osnovnih in splošnih izobraževalnih aktivnosti. Veliko izobraževalnih programov so izvajalci uvrstili tudi v vsebinska področja tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo, informacijsko-komunikacijske tehnologije ter poslovne in upravne vede, pravo.

Izvajalci so velik del svojih izobraževanj namenili najširši javnosti (vsem odraslim), pa tudi posameznim ciljnim skupinam. Velik poudarek v izobraževalni ponudbi so namenili prikrajšanim, nižje izobraženim in drugim ranljivim skupinam odraslih.

Nadaljnji razvoj

Tudi v letu 2023 bo naloga Pregled dejavnosti, dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih povezana s projektom EPUO 2022–2023. Še nadalje bomo predstavljali izobraževalno ponudbo za pridobitev in krepitev štirih spretnosti za življenje, tokrat državljanskih, finančnih in potrošniških, medijskih ter osebnih (čustvenih) in medosebnih spretnosti. Analizirali bomo izobraževalno ponudbo za pridobitev navedenih spretnosti, predstavljenih na portalu.

Portal bomo povezali z e-portalom Poti izpopolnjevanja – nove priložnosti za odrasle, kjer zbiramo in predstavljamo politične ukrepe ter primere dobrih praks na tem področju. Tudi ta dejavnost bo potekala v povezavi s projektom EPUO 2022–2023, ki nam omogoča krepiti prepoznavnost in funkcionalnost portala Kam po znanje.

Nadaljevali bomo z zastavljeno komunikacijsko strategijo za učinkovito promocijo portala. Pri tem bomo sodelovali z mag. Majo Novak.

Skrbeli bomo za promocijo portala v najširši in strokovni javnosti. Najširšo javnost bomo na različne načine obveščali in informirali o številnih možnostih izobraževanja in učenja, ki so jim na voljo.

Povezovali se bomo z različnimi izvajalci izobraževanja in učenja za odrasle, jih informirali o možnostih brezplačne predstavitve njihovih izobraževanj ter jih spodbujali, da redno objavljajo in ažurirajo svojo izobraževalno ponudbo na portalu. Le tako bomo lahko predstavili čim popolnejšo ponudbo formalnega, zlasti pa neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle.

Predlagali bomo, da se izvajalce izobraževanja in učenja odraslih obveže k obveznemu objavljanju ponudbe na portalu Kam po znanje.

Tudi v prihodnje se bomo povezovali in sodelovali z različnimi ustanovami na področju izobraževanja ter njihovimi združenji, da bodo promovirali portal tudi po svojih komunikacijskih kanalih.

Pripravili bomo videopredstavitev portala Kam po znanje ter vanj vključili več videoizjav učečih se odraslih in izobraževalcev odraslih.